

2020-05-01

วิถีของช้างเผือกจฬาวา

จฬาวา ดิงศรัทีย

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

ดิงศรัทีย, จฬาวา (2020) "วิถีของช้างเผือกจฬาวา," *Jamjuree Journal*: Vol. 22: Iss. 2, Article 11.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.22.2.10

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol22/iss2/11>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

วิถีของ ช่างเผือก จุฬาฯ

เรื่อง ดร.จุฬา ตึงศภัทย์

- อดีตนักกีฬาฟริกบี้และฟุตบอลทีมชาติไทย
- นิสิตครุศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าศึกษาปี พ.ศ. 2516

ทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับ "ช่างเผือก" หรือนิสิตที่มีความสามารถด้านกีฬาของจุฬาฯ มีมายาวนาน โครงการเหล่านี้มีขึ้นเพื่อสนับสนุนเด็กที่เป็นช่างเผือกให้ได้มีโอกาสเข้ามาอยู่ในรั้วจามจุรี โดยที่มีทุนและความสนับสนุนด้านวิชาการให้กับนิสิต รองรับวิถีของนักกีฬาที่จำเป็นต้องฝึกซ้อมอยู่ตลอดเวลา ทั้งเช้าและเย็นตลอดทุกภาคการศึกษา

นี่เป็นเรื่องที่สมควรมี ต่างจากที่สมัยผมเข้าเรียน ยังไม่มีทุนอุดหนุนให้กับนักกีฬา ส่วนตัวผมเองอาศัยจากการได้ทุนเรียนดีของคณะครุศาสตร์ ซึ่งในสมัยก่อนนักกีฬาต้องช่วยเหลือตัวเองหมดทุกอย่าง ผมจำได้ว่าสมัยที่ผมต้องไปเข้าร่วมกีฬาเอเชียนเกมส์ที่ประเทศอิหร่าน (พ.ศ. 2517) ตอนนั้นมีหนังสือขอตัวมาจากสมาคมฟุตบอล ท่านอธิการบดีและคณบดีเซ็นอนุมัติเรียบร้อยแล้ว แต่มาติดที่อาจารย์เจ้าของวิชาที่ไม่อนุญาต เพราะถ้าไปผมร่วมการแข่งขันจะทำให้ผมขาดเรียนกว่า 4 สัปดาห์ แต่เนื่องจากความจำเป็นที่ต้องเดินทางจริงๆ เพราะได้มีการส่งชื่อนักกีฬาไปแล้ว ไม่อย่างนั้นผมก็ต้องขอ Drop อาจารย์ถึงยอมให้ผมเข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนั้น

นอกจากนี้ สมัยนั้นผมได้รับความกรุณาจากอาจารย์หลายๆ ท่านที่คอยช่วยเหลือด้านการเรียน อาทิ **อาจารย์พรพรรณไพ ดวงดี** คณะอักษรฯ จัดเวลาสอนวิชาภาษาอังกฤษตัวต่อตัวให้ จนเดี๋ยวนี้เวลาเจอท่านโดยบังเอิญที่ตลาดนัดก็ยกมือไหว้ทุกครั้ง รวมถึง **อาจารย์ฝอยผา กุญชร ณ ออยุธยา** ก็กรุณาติวในส่วนวิชาภาษาอังกฤษให้ ช่วงที่ผมติดต่องไปแข่งบอลทำให้ไม่ได้เข้าเรียน ซึ่งผมไม่เคยลืมสิ่งที่อาจารย์ทุกท่านให้ความเมตตาผมในช่วงเวลานั้น และตอนที่ผมเป็นนักกีฬาฟุตบอลอยู่จุฬา ผมเล่นตำแหน่งตัวจ่ายกองกลาง ได้มีโอกาสเรียนกับ**อาจารย์สำเร็จ ไชยสงค์** ซึ่งเรียน A-License (ผู้ที่ผ่านหลักสูตร A-License จะสามารถทำหน้าที่หัวหน้าผู้ฝึกสอนระดับสูงสุดภายในประเทศได้อย่างเต็มตัว) มาจากเยอรมันอีกด้วย

แต่ยังมีนักกีฬาฟุตบอลระดับชาติที่เป็นเด็กจุฬาหลายคนสามารถจะเรียนจนจบได้ด้วยความสามารถของตัวเอง ทั้งที่ต้องซ้อมและเล่นกีฬานักมาก อาทิ **ธีรเทพ วิโนทัย หรือ ลีซอ และจักรราช โทนหงศา** เป็นต้น

ในด้านการดูแลนักกีฬา มีหลายๆ มหาวิทยาลัยซัพพอร์ตด้านวิชาการให้นักกีฬาผมได้มีโอกาสเห็นตัวอย่างที่มหาวิทยาลัยอินดีแอนา ทีมบาสเกตบอลนำทีมโดยบ็อบ ไนต์ (Robert Montgomery Knight) เขาจะมีนิสิตปริญญาโทคอยดูแลนักกีฬาเป็นเสมือน Academic Advisor ให้ แล้วเขาจะมีลู่วางว่าลงวิชาไหนแล้วจะรอด เช่นรู้ว่าอาจารย์วิชาไหนชอบบาสเกตบอล เขาก็จะติวให้พิเศษจนผ่าน เป็นต้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น เป็นเพราะบาสเกตบอลของอเมริกา ถ้าหากสามารถเข้ารอบชิงได้ จะทำให้มหาวิทยาลัยได้เงินกว่า 30 ล้านบาท เขาจึงดูแลและให้ความสำคัญกับนักกีฬาเป็นพิเศษ

ส่วนของจุฬา เอง ปัจจุบันมีการดูแลนักกีฬาบางประเภทแล้วเช่นกัน มีผู้จัดการโครงการ เช่น ผู้จัดการที่คอยดูแลทีมฟุตบอล เป็นต้น ผมคิดว่าตรงนี้มีมหาวิทยาลัยใส่ใจและให้ความสำคัญ ต้องมีที่ปรึกษาของแต่ละชมรมคอยดูแลนักกีฬา และจัดค่าที่ปรึกษาให้ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีทีเดียว

นอกจากผมเป็นนักกีฬาศิษย์เก่าจุฬาแล้ว ผมได้กลับเข้ามาทำงานเป็นอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมรักบี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ซึ่งต่อมาก็รับหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมเทนนิสและฟุตบอล ผู้อำนวยการศูนย์กีฬา หัวหน้าโครงการพัฒนากีฬาชาติ และได้รับริเริ่มและรับตำแหน่ง

หัวหน้าโครงการฟุตบอลชาติ
ในจุฬา ในช่วงปี
พ.ศ. 2540-2550

โครงการพัฒนากีฬาชาติ จะให้ทุนกับนิสิตที่มีความพิเศษด้านกีฬาโดยนิสิตไม่ต้องจ่ายค่าเล่าเรียน มีหอพักและได้ค่าอาหารเดือนละ 4,000 บาท แต่มีข้อแม้ว่าในช่วงที่ยังเรียนอยู่ห้ามเล่นกีฬาให้กับที่อื่นต้องเล่นให้กับจุฬาฯ ที่เดียว และหากได้เหรียญทองทำชื่อเสียงให้สถาบันก็จะได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียนอีกด้วย เด็กๆ ที่ผมเคยดูแลภายใต้โครงการนี้ เมื่อเรียนและรับทุนครบ 4 ปีแล้ว สามารถจะไปเล่น Thailand League ได้หลายคน ไม่ว่าจะเป็**นักตีพอลปาญา** และ**วุฒิชัย ทาทอง** เป็นต้น

สำหรับนักกีฬาที่ไม่มีเวลาอ่านหนังสือสอบหากไม่มีโครงการรับนักกีฬาเช่นนี้ คงยากที่เด็กจะได้เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยที่อยาก จะเรียนหรือบางที่ได้เข้าเรียนแต่ก็ GPA ไม่ผ่าน เรียนไม่จบก็มี ประเทศเรามีหนังสือเรียนเยอะอ่านหนังสือสอบแต่ละวิชาก็หนักมาก นักกีฬาจึงหันไปเรียนพากศศิลป์-คณิตกันมากกว่า เพราะการอ่านวิชา ฟิสิกส์เคมี ชีวะ เป็นอะไรที่เข้าใจยากและต้องใช้เวลา ซึ่งนักกีฬา ต้องมีการซ้อมเช้า ซ้อมเย็น กลับถึงบ้านก็หลับแล้ว

ในการที่ผมได้กลับเข้ามาในรั้วจามจุรี ได้มาทำงานดูแลโครงการพัฒนากีฬาชาติ ผมพยายามช่วยเหลือนักกีฬารับนักกีฬาเข้ามาเรียน และมีสโมสรจามจุรีให้เล่น ให้เด็กเป็นนักกีฬามหาวิทยาลัย เล่นฟุตบอล ประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ พอจบ 4 ปี ก็ไปเป็นนักฟุตบอลมืออาชีพ ผมดีใจที่เห็นเด็กๆ ทุนรุ่นหลังได้ไปเล่นกับสโมสรต่างๆ เช่น **พรรษา เหมวิบูลย์** ไปอยู่บุรีรัมย์ยูไนเต็ดได้รับเงินเดือนมากทีเดียว ส่วนผม จบอาจารย์บรรจุเงินเดือนแรกเข้า 2,445 บาทเท่านั้นเอง แต่ผมก็มีความสุขที่ได้เป็นครูครับ

การปั้นเด็กขึ้นมาสักคน เราต้องมีผู้ฝึกสอนที่มีความสามารถ ซึ่งในตอนได้**อาจารย์สำเร็จ ไชยรงค์** มาเป็นผู้ฝึกสอน มี**คุณเจริญ กระบวนรัตน์** ทำเรื่องพิตเนส ดูแลเรื่องอาหารให้นักกีฬา ในขณะนั้น จุฬาฯ ถือว่าประสบความสำเร็จ ขณะทั้งกีฬามหาวิทยาลัย ไทยลีกฟุตบอลประเพณี และฟุตบอลระดับสโมสร

ผมมักพูดอยู่เสมอๆ ว่าเราต้องการช่างเผือก ไม่ใช่หมูเผือก ผมได้กำหนดเงื่อนไขการรับนักกีฬาของจุฬาฯ ไว้ว่าอย่างน้อยต้องชนะเลิศ 3 กีฬาเยาวชนแห่งชาติ และเกณฑ์นี้ยังใช้อยู่จวบจนถึงปัจจุบัน ส่วนจะเป็นทีมชาติ แชมป์กีฬาเขต แชมป์กีฬาเยาวชนแห่งชาตินั้น เราได้รับอยู่แล้วเพราะเราต้องการช่างเผือก

จุฬาฯ นับว่าให้ความสำคัญกับกีฬาฟุตบอล เพราะเรามีฟุตบอลประเพณีที่ผู้ชมจะได้รับถ้วยพระราชทาน โดยในสมัยที่ผมเป็นโค้ชทีมฟุตบอล ผมใช้นิสิตของเราเล่นจริงๆ นักฟุตบอลก็เห็น เดินกันอยู่ในมหาวิทยาลัย ต่างจากในสมัยนี้ที่ฟุตบอลประเพณีจะใช้นักฟุตบอลอาชีพมาเล่นแทนที่จะปั้นขึ้นมาจากทีมจุฬาฯ เองต่างจากที่สหรัฐอเมริกาหรือที่ญี่ปุ่น เขาจะระบุเลยว่าถ้าคุณเล่นฟุตบอลให้กับสโมสรระดับมหาวิทยาลัย ห้ามไปเล่นให้กับทีมสโมสรระดับอาชีพ ในทางกลับกัน หากนักฟุตบอลได้เข้าไปเล่นในระดับสโมสรแล้วก็ห้ามกลับมาเล่นในระดับมหาวิทยาลัย ตอนผมเป็นโค้ช มีอยู่ครั้งหนึ่งผมส่ง

เด็กปี 1 ลงเล่น 7 คน โดนยิงนำ 2-0 ก่อน ผมใจแป้วเลย แต่ท้ายที่สุดก็สามารถไล่จนเสมอจนได้

ผมภูมิใจที่สมัยนั้นสามารถผลักดันให้จุฬาฯ ชนะฟุตบอลประเพณีติดต่อกันถึง 8 ปี นอกจากนี้ ยังพาทีมจุฬาฯ ไปได้แชมป์กีฬามหาวิทยาลัยอาเซียน และได้อันดับ 3 กีฬามหาวิทยาลัยโลก เมื่อเรียนจบทั้งชุด ก็เอาทั้งชุดนี้ไปเล่นซีเกมส์และก็ได้แชมป์เลย ซึ่งโค้ชในตอนนั้น คือ **โค้ชทองสุข สัมปหังสิต** โทรมาหาผมบอกขอตัวนักกีฬาน้อยนะ ผมก็บอก เอาไปสิ ช่วยชาติไทยนี่นา ชุดนั้นมีนักเตะรุ่นเยาวชน อย่าง **อานนท์ สังขาน้อย** รวมอยู่ด้วย

สิ่งสำคัญของกีฬา คือ แฟนกีฬา แต่สิ่งที่เรา ยังขาด คือ การสร้างฐานแฟนคลับ เรามีเพื่อนนิสิต คอยเชียร์ แต่นิสิตก็ดูกันฟรี เพราะดูเป็นเพื่อน เราไม่มี ฐานแฟนคลับเหมือนทีมฟุตบอลระดับสโมสรต่างๆ ที่มีแฟนซึ่งพร้อมจะติดตามผลงานตลอดเวลา อาทิ บุรีรัมย์ ยูไนเต็ด และเชียงราย ยูไนเต็ด เป็นต้น ในทุกอาทิตย์เมื่อถึงเวลาที่ทีมบุรีรัมย์ต้องลงแข่งขัน เป็นเจ้าบ้าน คนก็ไปดู พอคนดูเยอะ ก็จะมีสื่อก็ไป ทำข่าว สปอนเซอร์ก็จะตามมา ทำให้เกิดเป็นการ ประชาสัมพันธ์ที่ดี อีกหนึ่งตัวอย่าง คือ แฟนของ แมนยูฯ ที่ยอมซื้อตั๋วรายปี เพื่อบินไปดูนัดชิงชนะเลิศ ของสโมสร เป็นต้น

“ ผมมักพูดอยู่เสมอๆ

ว่าเราต้องการ**ข้างเผือก** ไม่ใช่หมูเผือก
ผมได้กำหนดเงื่อนไขการรับนักกีฬาของจุฬาฯ
ไว้ว่าอย่างน้อยต้องชนะเลิศ 3
กีฬาเยาวชนแห่งชาติ ”

ผมเคยมีโอกาสสอนวิชาสपोर्टฟิซาร์อยู่ บอกเลยว่าเราต้อง
ทำให้คนรักองค์กร เวลารัก เราก็จะไปเชียร์เหมือนเรามีแฟนเราก็จะ
ไปหาแฟนที่อังกฤษ ซึ่งพวกเขาทำได้ดีมาก เช่น รู้ว่าบ่ายสามโมง
มีเตะบอล เขาก็จะทำธุระให้เสร็จเรียบร้อยก่อนเพื่อเตรียมดูบอล
ในการแข่งขันของเขา เขาจะไม่มีการเปลี่ยนเวลาเตะ ในขณะที่ของเรา
มีเวลาไม่แน่นอน 4 โมง 5 โมง 6 โมงบ้าง แล้วแต่จะเล่น ซึ่งทำให้แฟน
ติดตามข่าวสารลำบากมากขึ้น

ในการทำตลาดทำประชาสัมพันธ์ สร้างฐานแฟนคงต้องใช้
มืออาชีพ โดยหลักของกีฬาอาชีพ คือ ต้องมีฐานแฟน มีสื่อสนับสนุน
และมีสปอนเซอร์ ต้องมี 3 อย่างนี้ครบจึงจะอยู่ได้ ซึ่งผมรอโอกาส
ที่มหาวิทยาลัยและประเทศไทยจะทำได้สำเร็จ

กีฬา เป็นหนึ่งในสิ่งที่เราควรให้ความสำคัญและสนับสนุน
ส่งเสริมอย่างจริงจัง กีฬามีที่อยู่ 4 อย่าง คือ เพื่อสุขภาพ
ได้เพื่อน ได้ความสนุกสนาน และเป็นอาชีพ สำหรับผมกีฬา
ถือว่าได้ให้ชีวิต และยังให้มีมิตรภาพที่ดีที่ยืนยาวมาจนถึงปัจจุบัน

เกี่ยวกับ ดร.จุกา ตวงศกัณฑ์

- อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2522-2541
- หัวหน้าภาควิชาการจัดการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2557
- อดีตนักกีฬารักบี้และฟุตบอลทีมชาติ หนึ่งในสุดยอดนักกีฬาฟุตบอลตำแหน่งเซ็นเตอร์ฮาล์ฟของทีมชาติไทย
- นักพากย์กีฬาฟุตบอล บาสเกตบอล เทนนิส และกอล์ฟ ริเริ่มรายการ Sport Tips หลังข่าวช่อง 7 กับพิชญ์ นิลกลัด และเป็นผู้ริเริ่มกีฬาร้านอาหารโรงเรียนธนาคารออมลิน
- อดีตนิสิตนักกีฬา โค้ช อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกีฬา และหัวหน้าโครงการพัฒนากีฬาชาติ ผู้ริเริ่มโครงการพัฒนาฟุตบอลชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เป็นผู้ผลักดันสนับสนุนให้มีการสร้างสนามหญ้าเทียม และติดตั้งห้องปรับอากาศให้กับสนามจ๊อบ
- ศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2516-2519 จบการศึกษาด้วยคะแนนเกียรตินิยมอันดับสอง
- ศึกษาต่อระดับปริญญาโทสาขา Physical Education ที่มหาวิทยาลัยโอคลาบามา สหรัฐอเมริกา
- ได้รับทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกสาขา Sport Management ที่มหาวิทยาลัยอินดีแอนา สหรัฐอเมริกา